7

लीनाचे कुटुंब

0125CH07

लीनाचा कौटुंबिक स्नेहमेळावा

लीना तिच्या कुटुंबासह गावात राहते। ती तिचे आजी-आजोबा, आई-वडील आणि भाऊ शान बोरयांच्याबरोबर राहते। तिचे काका, काकू आणि चुलतभावंडे त्यांच्या घराजवळ राहतात।

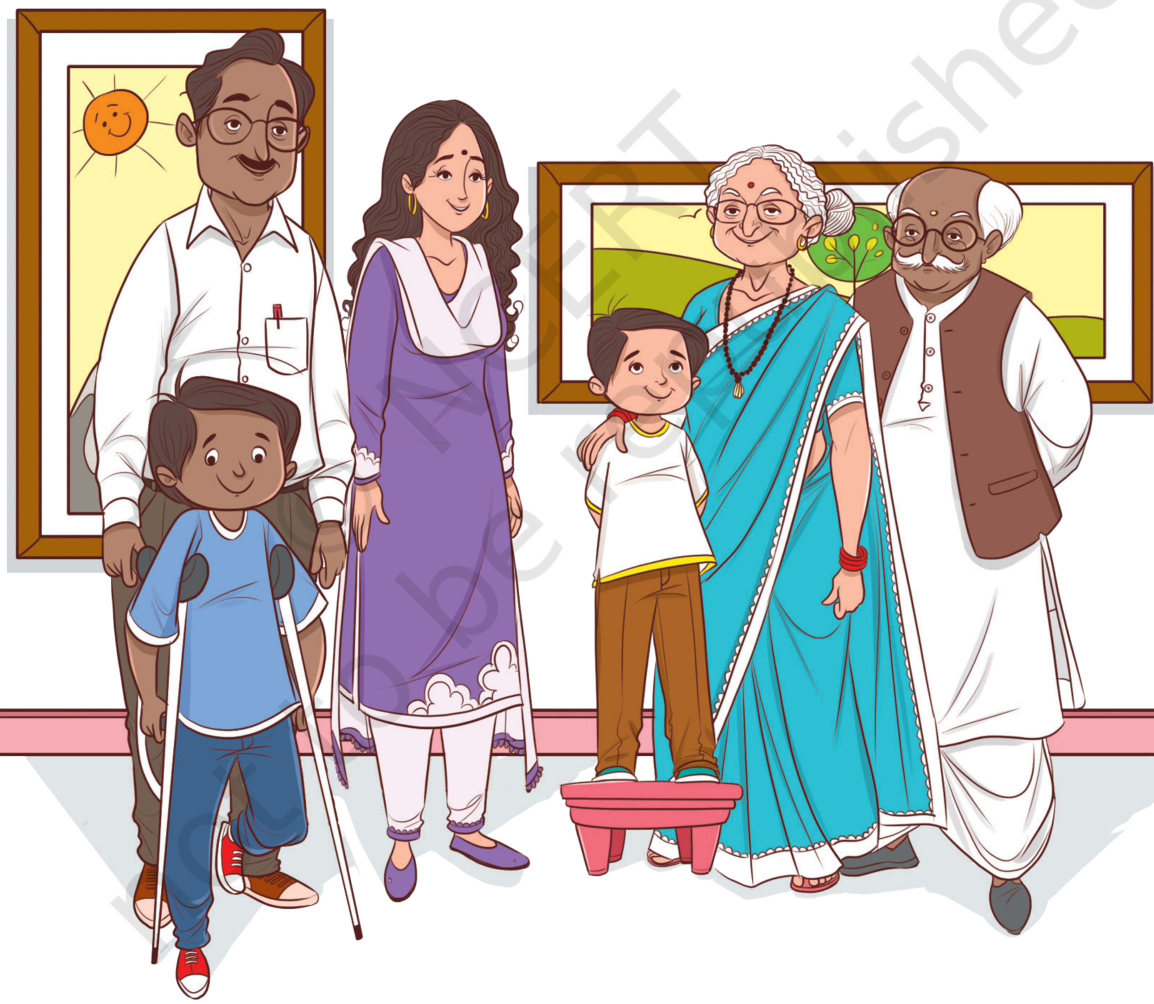

लीना स्टूलवर उभी आहे। तिला उंच दिसायला आवडते। या कुटुंबातील सर्वात उंच सदस्य शोधा आणि त्याच्याभोवती गोल करा।

लीनाच्या कुटुंबाने त्यांच्या कुटुंबातील सर्व सदस्यांना एकत्र स्नेहमेळाव्यासाठी आमंत्रित केले आहे।

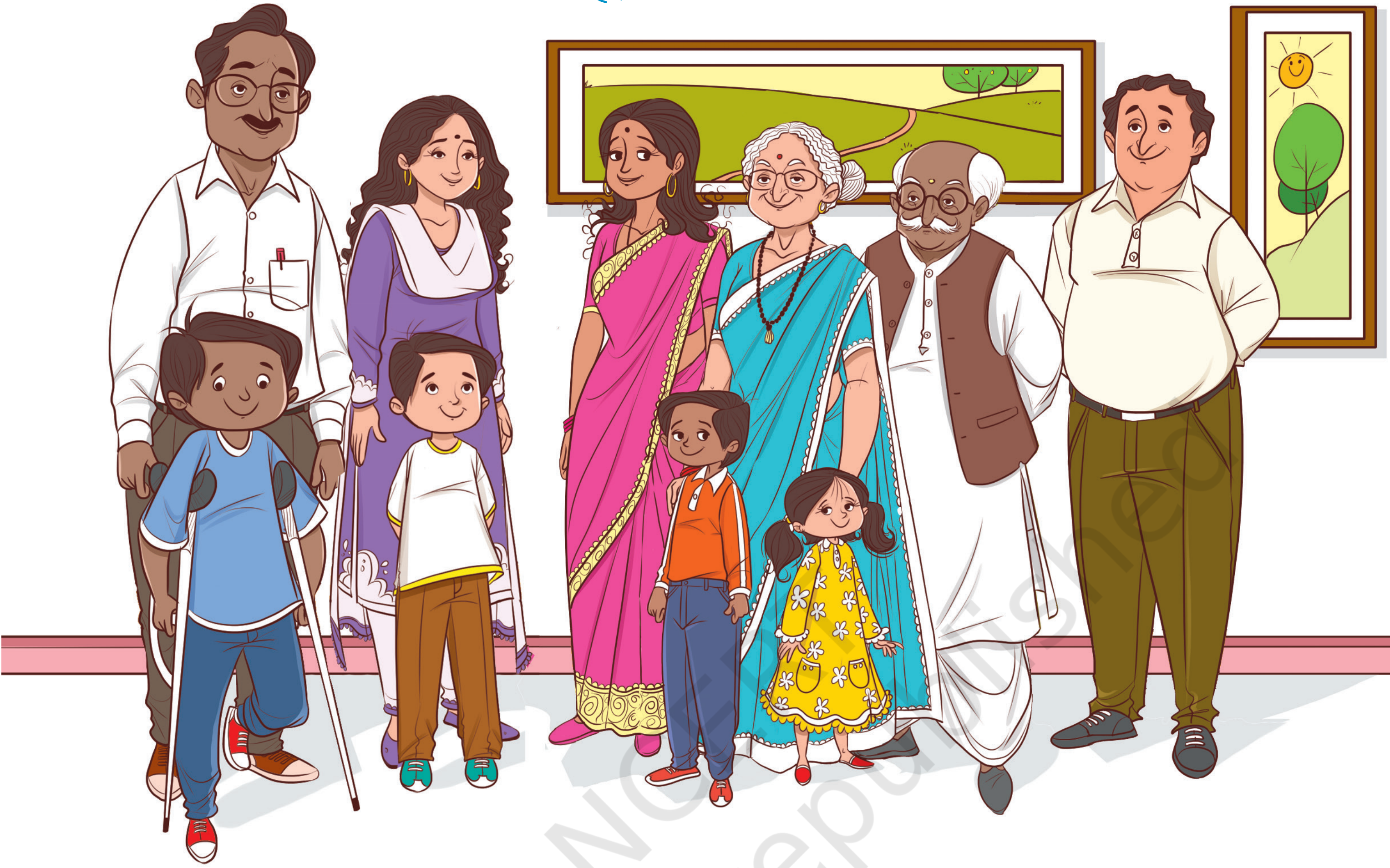

चला बोलू या

अ. लीनाच्या कुटुंबात किती सदस्य आहेत?

ब. कुटुंबातील सर्वात उंच सदस्यावर खूण करा।

क. कुटुंबातील सर्वात बुटक्या सदस्यावर टोपीचे चित्र काढा।

ड. लीनाच्या आईपेक्षा उंच पण लीनाच्या वडिलांपेक्षा बुटके कोण आहे?

इ. तुझ्या कुटुंबातील सर्वात उंच आणि सर्वात बुटका सदस्य कोण आहे?

फ. तुझ्या वर्गातील सर्वात उंच मूल कोण आहे?

ग. तुझ्या वर्गातील किती मुले तुझ्यापेक्षा उंच आहेत?

© NCERT not to be republished

लीना एका डोंगराळ भागात एका लाकडी घरात राहते। खालील चित्रात तुम्ही तिचे घर शोधू शकता का? योग्य पर्यायांभोवती गोल करा—

अ. तिचे घर दुकानापासून **सर्वात जवळ/सर्वात लांब** आहे आणि शाळेपासून **सर्वात जवळ/सर्वात लांब** आहे।"

ब. शाळा दुकानापासून **सर्वात जवळ/सर्वात लांब** आहे आणि लाल छताच्या घरापासून **सर्वात जवळ/सर्वात लांब** आहे।"

क. मूल शाळेच्या बसपासून **सर्वात जवळ/सर्वात दूर** आहे आणि शाळेपासून **सर्वात जवळ/सर्वात लांब** आहे।

अद्भुत तथ्य

हा सरदार वल्लभभाई पटेल यांचा पुतळा आहे ज्याला 'स्टॅच्यू ऑफ युनिटी' देखील म्हणतात। हा जगातील सर्वात उंच पुतळा असून गुजरात, भारत येथे आहे।

not to be republished © NCERT

चला करून पाहू

क. सर्वात लांब असलेल्या पर्यायावर ✓ खूण करा।

अ.

ब.

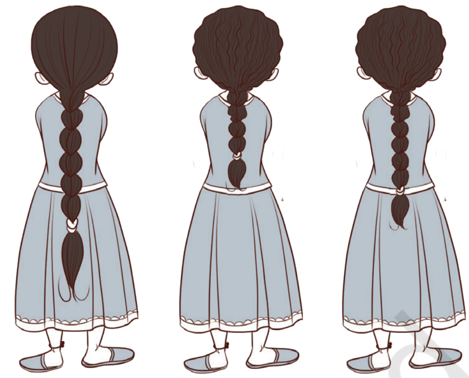

ख. सर्वात आखूड असलेल्या पर्यायावर ✓ खूण करा।

अ.

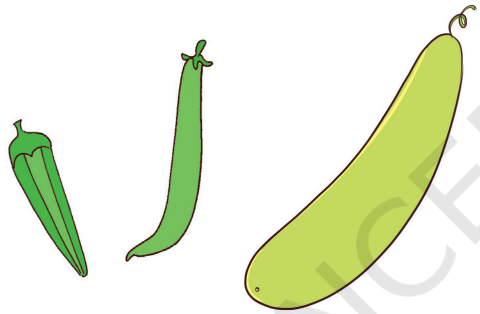

ब.

ग. सर्वात जाड असलेल्या पर्यायावर ✓ खूण करा।

अ.

ब.

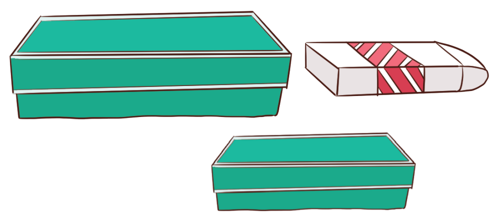

घ. सर्वात बारीक असलेल्या पर्यायावर ✓ खूण करा।

अ.

ब.

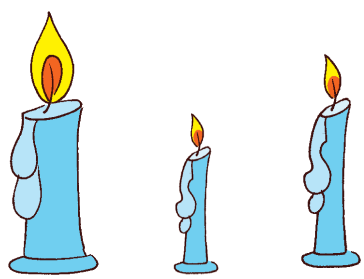

© NCERT not to be republished

विचार करून सोडवा

यापेक्षालांबकाठीकिंवाबांबूचेचित्रकाढा यापेक्षा आखूड दोरीचे चित्र काढाओ

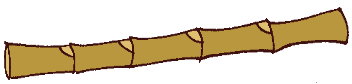

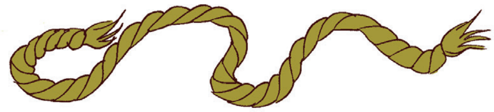

आजी वीतीने चित्राच्या स्वेटरची लांबी मोजत आहे।

चित्राला वीतीने काठी, टेबल, पेन्सिल आणि वहीची लांबीही मोजायची आहे।

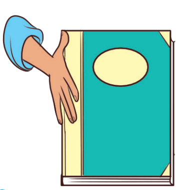

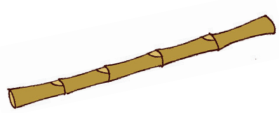

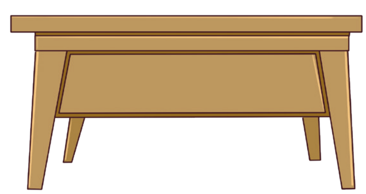

© NCERT not to be republished

विचार करून उत्तर द्या

अ. माझ्या टेबलाची लांबी __________ वीत आहे।

ब. माझ्या दप्तराची लांबी __________ वीत आहे।

क. माझ्या वर्गातील फळ्याची लांबी __________ वीत आहे।

ड. माझ्या गणिताच्या पुस्तकाची लांबी __________ वीत आहे

इ. माझ्या हाताची लांबी __________ वीत आहे।

फ. माझ्या मित्राच्या हाताची लांबी __________ वीत आहे।

? या सर्व गोष्टींची लांबी मोजण्यासाठी चित्रा वीत वापरू शकते का? तुमच्या सभोवतालच्याकोणत्यावस्तूवीतीपेक्षालहानआहेततेशोधाआणित्यांभोवती गोलकरा।यागोष्टींचीलांबीमोजण्यासाठीआपणबोटांचाहीवापरकरूशकतोका?

© NCERT not to be republished

चला करून पाहू

या वस्तूंची लांबी मोजण्यासाठी तुम्ही वीत किंवा बोटे यांपैकी काय निवडाल आणि का? खालील तक्त्यातील तुम्ही निवडलेल्या पर्यायांभोवती गोल करा. या वस्तूंची लांबी मोजण्यापूर्वी तिचा अंदाज लावण्याचा प्रयत्न करा।

वस्तूंची नावे	तुम्ही जे वापराल त्याभोवती गोल करा?	माझा अंदाज	माझे निष्कर्ष
बाटली	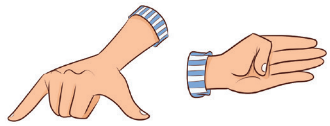 वीत किंवा बोटे		
चमचा	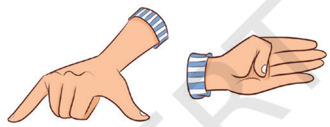 वीत किंवा बोटे		
पेन्सिल	वीत किंवा बोटे		
माझ्या मित्राचे नाक	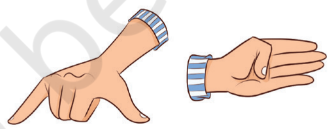 वीत किंवा बोटे		
पाय	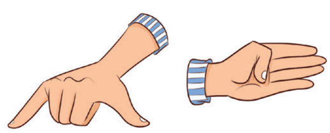 वीत किंवा बोटे		
किल्ली	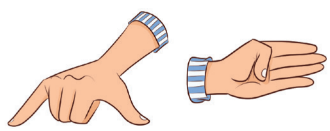 वीत किंवा बोटे		

© NCERT not to be republished

पावलांनी मोजा	माझा पावलांचा अंदाज	पावलांबद्दल माझे निष्कर्ष
माझ्याजागेपासूनवर्गाच्या दारापर्यंतचे अंतर		
तुमच्या खोलीच्या दोन भिंतींमधील अंतर		
स्वच्छतागृहामधीलआणि पलंग अंतर		

चला करून पाहू

अ. जड वस्तूवर ✓ खूण करा

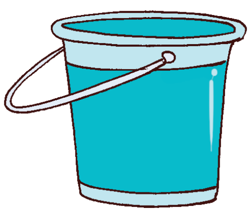

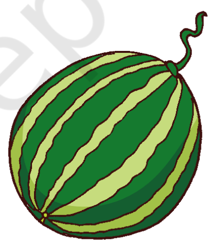

ब. हलक्या वस्तूवर ✓ खूण करा

© NCERT not to be republished

क. जड वस्तू रंगवा।

अ.

ब.

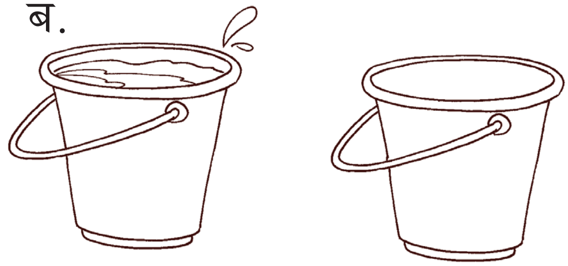

स.

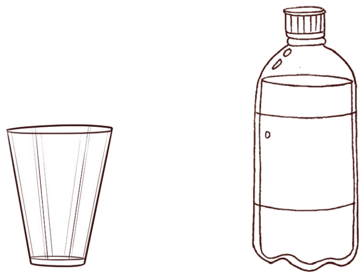

द.

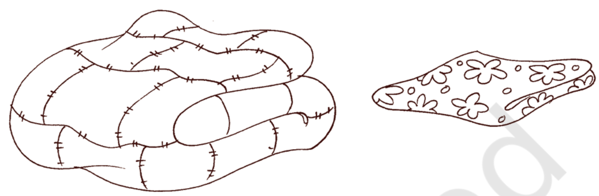

ड. हलकी वस्तू रंगवा।

अ.

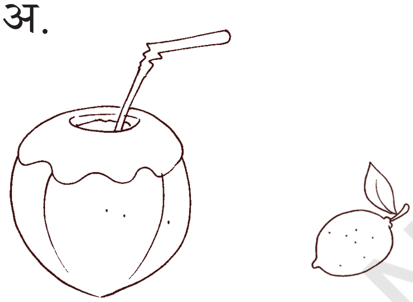

ब.

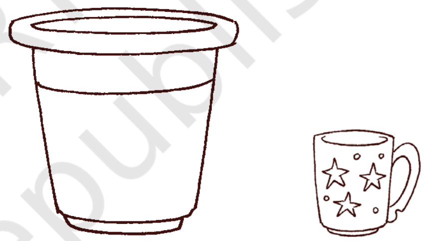

स.

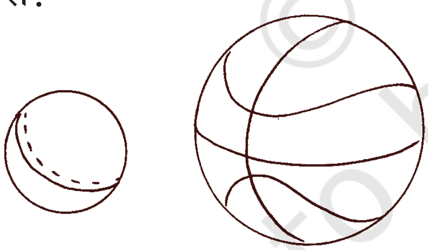

द.

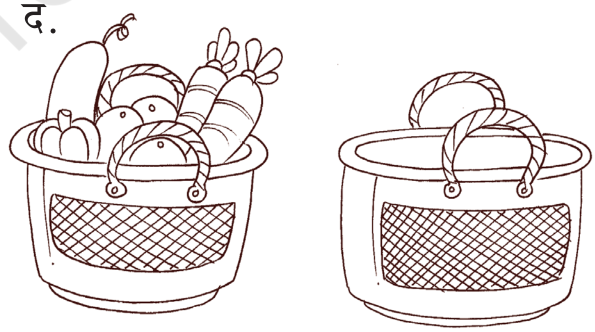

चला बोलू या

अ. तुम्ही आणि तुमचं मित्र यांमध्ये कोण जास्त जड आहे? तुम्हाला कसे माहित होईल? वर्गात चर्चा करा।

ब. तुमचे वजन माहित करून घ्या. तुमचे वजन नेहमी कसे आणि कुठे मोजले जाते ते तुम्ही सांगू शकाल का?

© NCERT not to be republished

चला करून पाहू

अ. बादलीत पाणी भरा—

अ. ____________ तांब्या/जगपाण्यानेबादलीभरेल।

ब. ____________ पेले पाण्याने बादली भरेल।

स. ____________ वाट्या पाण्याने बादली भरेल।

ब. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या—

अ. किती कप पाण्याने तुमची पाण्याची बाटली भरेल? ________

ब. आतात्याचकपानेतुमच्यामित्राचीपाण्याचीबाटलीभरा।तुमच्यामित्राची बाटली किती कप पाण्याने भरेल? ________

स. कोणत्या बाटलीत जास्त पाणी आहे? ________

द. दुसरी बाटली वापरून पहा। कोणत्या बाटलीत कमी पाणी मावते?

क. ज्यामध्ये जास्त पाणी मावेल त्याभोवती ◯ गोल करा—

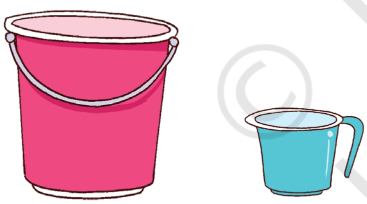

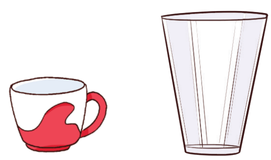

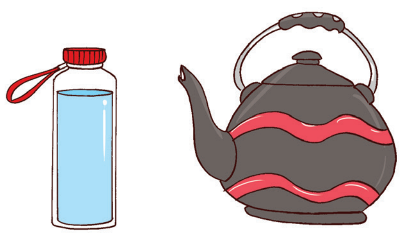

ड. पाणी आपल्यासाठी खूप उपयुक्त आहे।

दिलेल्याकृतींसाठीतुम्हालाआवश्यकअसलेल्यापाण्याच्याप्रमाणावर ✓ खूण करा।

क. दात घासण्यासाठी	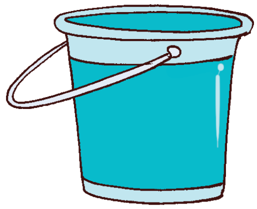 पाण्याने भरलेली एक बादली	पाण्यानेभरलेलाएकमग
ख. आंघोळीसाठी	पाण्यानेभरलेलीएकबादली	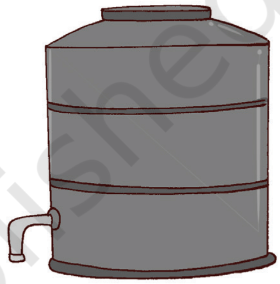 एक टाकी
ग. 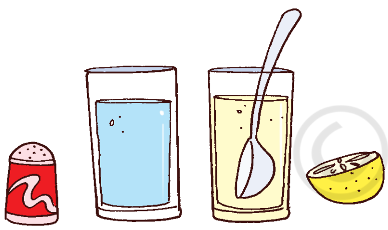 दोन ग्लास लिंबूपाणी करण्यासाठी	एक जग भरून	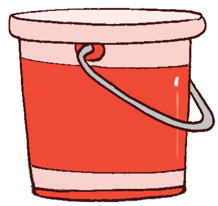 पाण्याने भरलेली एक बादली
घ. रोपाला पाणी देण्यासाठी	पाण्याने भरलेला	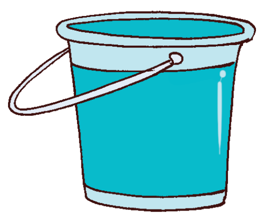 पाण्याने भरलेली एक बादली

© NCERT not to be republished

प्रकल्प कार्य

अ. शॉवर किंवा वाहत्या नळाच्या पाण्याऐवजी आंघोळीसाठी बादलीत पाणी घेणे महत्त्वाचे का आहे यावर चर्चा करा?

ब. रंगीबेरंगी कागदाच्या पट्ट्या फाडा आणि पट्टीचा एक भाग आखूड आणि दुसरा लांब होईल असे चिकटवा। पट्ट्या वेगवेगळ्या आकारांच्या असाव्यात।

आखूड ह्या आखूड आहेत	**लांब** ह्या लांब आहेत

क. वाहून न्यायला सोप्या आणि वाहून न्यायला कठीण अशा गोष्टींची यादी करा।

वाहून नेणे सोपे	**वाहून नेणे कठीण**

ड. वेगवेगळ्या आकारांच्या बाटल्या, वाट्या आणि पेले घ्या। आता बाटली पाण्याने भरण्यासाठी किती पेले किंवा वाट्या लागतात ते बघा। यांपैकी कशात जास्त पाणी मावू शकते?

मुले एका दिवसात किती पेले पाणी पितात हे त्यांना विचारा। आसपास पाणी वाया जात असल्याबद्दल त्यांच्याशी चर्चा करून त्यांना त्याबाबत संवेदनशील बनवा, पेल्यामध्ये पाणी शिल्लक राहिले तर ती काय करतील? आपण ते पाणी फेकावे की झाडांना घालावे। वापरात नसताना नळ बंद करणे, पाण्याचा पुनर्वापर करणे इ। पाण्याची बचत करण्याच्या इतर मार्गांवर देखील चर्चा करा।

© NCERT not to be republished